

Dret Sancionador del Treball (21819)

Titulació/estudi: Grau en Relacions Laborals

Curs: tercer

Trimestre: primer

Nombre de crèdits ECTS: 24 crèdits

Hores de dedicació de l'estudiant: 100 hores

Llengua o llengües de la docència: català / castellà

Professor: Marta Olivella Pedrola

1. Presentació de l'assignatura

L'assignatura de Dret sancionador del Treball s'emmarca en l'itinerari jurídic del Grau de Relacions Laborals, que té per finalitat capacitar a l'estudiant per a la gestió sociolaboral, l'assessorament i la representació com a graduat social davant l'administració laboral i els jutjats.

Els principals àmbits d'estudi de l'assignatura són els principis de la potestat sancionadora, així com les infraccions i sancions relatives a les relacions laborals, Seguretat Social, ocupació i migracions. S'inclou en aquest àmbit d'estudi el coneixement del procediment sancionador aplicable.

Per la qual cosa, el contingut teòric de l'assignatura s'estructura en tres blocs:

1. El primer, que comprèn els temes 1 i 2, que consisteix en una aproximació a la potestat sancionadora de l'Administració en l'àmbit laboral i de Seguretat Social així com els principis que regeixen aquesta potestat.
2. El segon bloc, que comprèn els temes 3 al 7, on es descriuen i s'analitzen les diferents infraccions tipificades per la normativa i classificades materialment en les relacions a l'àmbit laboral, prevenció de riscos laborals, ocupació, empreses de treball temporal i empreses usuàries, Seguretat Social, emigració i moviments migratoris, societats cooperatives i per últim, obstrucció a la tasca inspectora.
3. El tercer i darrer bloc inclou els temes 8 i 9 i se centra en el procediment per a imposar sancions per infraccions, els principis que guien aquest procediment i les seves fases.

2. Competències que s'han d'assolir

- Resolució de problemes
- Comunicació oral

- Compromís ètic
- Marc normatiu de les relacions laborals
- Representació tècnica en l'àmbit administratiu i judicial
- Interrelacionar les diferents disciplines
- Anàlisi crític de les decisions dels agents socials.

3. Continguts

Tema 1. La sanció administrativa en l'ordre social.

- 1.1.La potestat sancionadora de l'Administració.
- 1.2.Els principis de legalitat i tipicitat.
- 1.3.El principi de proporcionalitat.
- 1.4.La culpabilitat.
- 1.5.El principi "non bis in idem".

Tema 2. La inspecció del compliment de la normativa social.

- 2.1.L'organització de l'administració laboral.
- 2.2.La Inspecció de Treball en l'àmbit internacional.
- 2.3.La Inspecció de Treball a Espanya.
- 2.4.Personal al servei de la Inspecció de Treball.
- 2.5.L'organització del sistema d'Inspecció de Treball i Seguretat Social.
- 2.6.Funcions de la Inspecció de Treball i Seguretat Social.
- 2.7.Àmbit d'actuació de la Inspecció de Treball i Seguretat Social.
- 2.8.Facultats de la Inspecció de Treball i Seguretat Social.
- 2.9.Auxili i col·laboració amb la Inspecció de Treball i Seguretat Social.

Tema 3. Infraccions i sancions en l'ordre social (I).

- 3.1.Antecedents d'ela regulació actual.
- 3.2.El text refós de la Llei sobre infraccions i sancions en l'ordre social.
- 3.3.Disposicions generals:
 - 3.3.1. Concepte d'infracció en l'ordre social.
 - 3.3.2. Subjectes responsables de la infracció.
 - 3.3.3. Concurrència amb l'ordre jurisdiccional penal.
 - 3.3.4. Prescripció de les infraccions.
- 3.4.Normes generals sobre sancions als empresaris:
 - 3.4.1. Criteris de graduació de les sancions.
 - 3.4.2. Quantia de les sancions.
 - 3.4.3. Reincidència.
- 3.5.Atribució de competències sancionadores.

Tema 4. Infraccions i sancions en l'ordre social (II). Infraccions laborals (I).

- 4.1.Regulació, concepte i àmbit normatiu de referència.

- 4.2. Infraccions en matèria de relacions laborals:
 - 4.2.1. Subjecte actiu.
 - 4.2.2. Tipificació de les infraccions.
 - 4.2.3. Règim de sancions.
- 4.3. Infraccions en matèria de prevenció de riscos laborals:
 - 4.3.1. Subjecte actiu.
 - 4.3.2. Tipificació de les infraccions.
 - 4.3.3. Règim de sancions.
 - 4.3.4. Règim de responsabilitats de l'empresari.

Tema 5. Infraccions i sancions en l'ordre social (III). Infraccions laborals (II).

- 5.1 Infraccions en matèria d'ocupació:
 - 5.1.1 Subjectes responsables.
 - 5.1.2 Tipificació de les infraccions.
 - 5.1.3 Règim de sancions: sancions accessòries als empresaris, sancions als treballadors, competència sancionadora.
- 5.2. Infraccions en matèria d'empreses de treball temporal i empreses usuàries:
 - 5.2.1. Subjectes responsables.
 - 5.2.2. Tipificació de les infraccions.
 - 5.2.3. Règim jurídic de les sancions.
- 5.3. Infraccions en matèria d'empreses d'inserció:
 - 5.3.1. Subjectes responsables.
 - 5.3.2. Tipificació de les infraccions.
 - 5.3.3. Règim jurídic de les sancions.

Tema 6. Infraccions i sancions en l'ordre social (IV). Infraccions en matèria de Seguretat Social.

- 6.1. Concepte, subjectes responsables, àmbit normatiu de referència.
- 6.2. Tipificació de les infraccions.
- 6.3. Criteris específics d'atribució de responsabilitat als empresaris.
- 6.4. Règim general de sancions, mesures i sancions accessòries, contingut de les sancions als treballadors i competència per imposar-les.

Tema 7. Infraccions i sancions en l'ordre social (V).

- 7.1. Infraccions i sancions en matèria de moviments migratoris.
 - 7.1.1. Concepte.
 - 7.1.2. Subjectes responsables.
 - 7.1.3. Tipificació de les infraccions.
 - 7.1.4. Règim jurídic de les sancions.
- 7.2. Infraccions i sancions en matèria de permisos de treball d'estrangers
 - 7.2.1. Subjectes responsables.
 - 7.2.2. Tipificació de les infraccions.
 - 7.2.3. Prescripció.
 - 7.2.4. Règim jurídic de les sancions i les responsabilitats.
- 7.3. Infraccions en matèria de societats cooperatives.
 - 7.3.1. Subjectes responsables

- 7.3.2. Tipificació de les infraccions
- 7.3.3. Règim jurídic de les sancions
- 7.3.4. Competència sancionadora.
- 7.3.5. Situació a Catalunya.
- 7.4. Infraccions per obstrucció de la tasca inspectora
 - 7.4.1. Concepte
 - 7.4.2. Tipificació i qualificació de les infraccions
 - 7.4.3. Règim jurídic de les sancions
 - 7.4.4. Competència sancionadora.

Tema 8. Procediment d'imposició de sancions per infraccions en l'ordre social (I).

- 8.1. Principis bàsics del procediment sancionador.
- 8.2. Normativa reguladora.
- 8.3. Estructura del procediment.
- 8.4. L'activitat inspectora prèvia:
 - 8.4.1. Inici
 - 8.4.2. Desenvolupament
 - 8.4.3. Conseqüències.

Tema 9. Procediment d'imposició de sancions per infraccions en l'ordre social (II).

- 9.1. El procediment sancionador
 - 9.1.1. L'acta d'infracció
 - 9.1.2. Tramitació de l'expedient sancionador
 - 9.1.3. Resolució
- 9.2. Procediment sancionador derivat de l'actuació prèvia de funcionaris tècnics habilitats per les CCAA
- 9.3. Recursos, execució de resolucions i recaptació
- 9.4. Actes d'infracció concurrents amb actes de liquidació.

4. Avaluació

CRITERIS GENERALS:

La nota final de l'assignatura es configurarà a partir de tres paràmetres:

- Desenvolupament de les classes (assistència, intervencions, preguntes, petits exercicis): representa el 15% de la nota.
- Desenvolupament dels casos pràctics: representa el 25% de la nota.
- Examen: en la convocatòria ordinària (desembre) representa el 60% de la nota.

En la de setembre, si l'alumne ha comptat amb una nota conjunta de participació a classe i desenvolupament dels casos pràctics que arriba al 4 sobre 10, se li guarda la nota i l'examen de setembre compta el 60%. En cas que no tingui nota de participació a classe i cas pràctic o aquesta sigui inferior al 4 sobre 10, l'examen de la convocatòria de setembre equival al 100% de la nota.

L'examen, tant en la convocatòria ordinària com en la de setembre, comptarà amb dues parts diferenciades: una teòrica i una pràctica.

- La part teòrica constarà de diferents preguntes breus per respondre en l'espai facilitat, i estaran referides als temes que s'especifiquen al programa de l'assignatura.
- La part pràctica serà l'anàlisi i resolució d'un supòsit de fet, similar als tractats a les classes pràctiques.

CRITERIS D'AVALUACIÓ:

Resolució de la pràctica:

- Respondre a la totalitat de les preguntes plantejades.
- Respondre a les preguntes de forma correcta i raonada.
- Cita correcta dels preceptes legals aplicats.

Expressió escrita

- Expressió estructurada, clara i centrada en l'objecte de la pregunta.
- Ús de paraules pròpies a l'hora de respondre a les preguntes.
- Absència de faltes d'ortografia i sintaxis.
- Bona presentació.

Expressió oral

- Participació activa a classe.
- Participar a classe sense llegir les respostes.
- Aportació d'idees interessants i opinió personal.

REGLAMENTACIÓ DE LES PROVES I TREBALLS

- En totes les proves i exàmens cal que l'estudiant porti un document acreditatiu de la seva identitat.
- Qualsevol infracció greu de la disciplina dels exàmens, com ara la còpia tant activa com passiva, comportarà la retirada immediata de l'alumne de la prova, i que aquesta prova en què s'ha comès la infracció computi com a zero.
- No s'admet el plagi en els treballs escrits individuals que els alumnes hagin de lliurar. En cas que es cometi plagi, els treballs implicats comptaran com a zero.
- Qualsevol exercici o treball que no hagi estat lliurat en temps i forma establerts es tindrà per no presentat.

5. Bibliografia i recursos didàctics

5.1. Bibliografia bàsica

BLASCO PELLICER, A. *Sanciones administrativas en el orden social*. València: Tirant lo Blanch, 1998.

BLASCO PELLICER, A. *El procedimiento administrativo sancionador en el orden social*. València: Tirant lo Blanch, 1997.

GARCÍA RUBIO, M. A. *La Inspección de Trabajo y Seguridad Social*. València: Tirant lo Blanch, 1999.

DEL REY GUANTER, S. *Potestad sancionadora de la Administración y jurisdicción penal en el orden social*. Madrid: Centro de publicaciones, 1990.

5.2. Bibliografia complementària

BLASCO PELLICER, A; GARCÍA RUBIO, M. A. *Curso de derecho administrativo laboral*. València: Tirant lo Blanch, 2001.

NARVÁEZ BERMEJO, M. A. *Delitos contra los derechos de los trabajadores y la Seguridad Social*. . València: Tirant lo Blanch, 1997.

NIETO, A. *Derecho administrativo sancionador*. Madrid: Tecnos, 1993.

Revista Relaciones Laborales. “Los principios de legalidad y tipicidad en las infracciones del orden social”. Vol. II, 1991, pág. 488-518.

5.3. Recursos didàctics

Textos normatius

Els estudiants hauran de fer servir la legislació específica comentada a classe i actualitzada (a setembre de l'inici del curs), publicada en qualsevol de les editorials jurídiques disponibles o descarregada de les bases jurídiques consultables a la biblioteca de la Universitat (Westlaw, El Derecho, La Ley...).

Recursos

Es facilitarà a l'Aula Global el material teòric objecte de l'assignatura, que serà presentat i explicat a classe en format més breu emprant presentacions de *power point*.

Els casos pràctics seran lliurats a classe o penjats a l'Aula Global.

Durant les classes es poden facilitar als estudiants notícies d'actualitat relacionades amb els temes explicats i altres textos/recursos d'interès.

Pàgines web relacionades amb l'assignatura:

- Inspección del Trabajo y Seguridad Social¹. Apartats destacats:
 - o Normativa²
 - o Criteris tècnics³
 - o Preguntes freqüents⁴
- La Inspecció de Treball de Catalunya⁵. Apartats destacats:

¹ <http://www.mtin.es/itss/web/index.html>

² http://www.mtin.es/itss/web/Atencion_al_Ciudadano/Normativa_y_Documentacion/index.html

³ http://www.mtin.es/itss/web/Atencion_al_Ciudadano/Criterios_Tecnicos/index.html

⁴ <http://www.mtin.es/itss/web/Utilidades/FAQs/index.html>

- o Normativa⁶
- o Criteris tècnics⁷

6. Metodologia

Les activitats formatives es duran a terme tant dins com fora de l'aula.

Dins de l'aula:

- a) **Classes magistrals:** la metodologia a seguir durant el trimestre parteix de la implicació i participació de l'alumne. En general, es facilitaran els materials teòrics amb caràcter previ a la classe i/o un supòsit de fet o cas que permeti aplicar la teoria facilitada.

La dinàmica de la classe combinarà l'explicació teòrica dels temes i el debat i resolució de casos pràctics ja facilitats amb caràcter previ a la classe o repartits en aquell moment. En determinats casos, els alumnes hauran de lliurar la resolució del cas per escrit i/o respondre preguntes relacionades amb l'explicació.

- b) **Classes pràctiques:** Les classes pràctiques es basaran en l'exposició oral i discussió de la resolució dels casos pràctics prèviament facilitats.

La resolució dels casos s'haurà de lliurar en format paper el mateix dia de la classe presencial en què estigui programada l'activitat i en el moment de finalitzar la mateixa. Per tant, **no** s'admetran pràctiques manuscrites ni tampoc el lliurament de la resolució de les pràctiques per correu electrònic.

- c) **Tutoria individual:** per resoldre dubtes i orientar l'estudi. Prèvia concertació d'hora, en finalitzar la classe o per correu electrònic.

Fora de l'aula:

- a) **Treball individual:** lectura dels temes teòrics, preparació i resolució dels casos pràctics.
- b) **Estudi personal.**

5

<http://www20.gencat.cat/portal/site/empresaocupacio/menuitem.81ac5b6b3cd746a0a6740d63b0c0e1a0/?vgnextoid=af9c41e926401310VgnVCM2000009b0c1e0aRCRD&vgnnextchannel=af9c41e926401310VgnVCM2000009b0c1e0aRCRD&vgnnextfmt=default>

6

<http://www20.gencat.cat/portal/site/empresaocupacio/menuitem.46359e2a2a4d6511a6740d63b0c0e1a0/?vgnextoid=c14f9f4502901310VgnVCM1000008d0c1e0aRCRD&vgnnextchannel=c14f9f4502901310VgnVCM1000008d0c1e0aRCRD&vgnnextfmt=default>

7

<http://www20.gencat.cat/portal/site/empresaocupacio/menuitem.32aac87fcae8e050a6740d63b0c0e1a0/?vgnextoid=e6b22d5ec2901310VgnVCM1000008d0c1e0aRCRD&vgnnextchannel=e6b22d5ec2901310VgnVCM1000008d0c1e0aRCRD&vgnnextfmt=default>

7. Programació d'activitats

La programació d'activitats inicialment prevista es fonamenta en sessions setmanals de dues hores, adaptable a la dinàmica i funcionament de la classe.

Manca determinar amb els estudiants el dia i hora de recuperació de la sessió inicialment prevista pel dia 1 de novembre (festiu). Es concretarà a principis de curs per poder adaptar la programació de les activitats.

SETMANA	DIA	ACTIVITAT FORMATIVA
2	27.09.11	Presentació de l'assignatura
		Tema 1
3	04.10.11	Tema 1 (<i>continuació</i>)
		Tema 2
4	11.10.11	Tema 3
		Tema 4
5	18.10.11	Tema 4 (<i>continuació</i>) / Pràctica 1
		Pràctica 1 / Tema 5
6	25.10.11	Tema 5 / Tema 6
		Tema 6
7	02.11.11	Tema 7
		Pràctica 2
8	08.11.11	Pràctica 3
9	15.11.11	Tema 8
		Tema 9
	16.11.11	Tema 9
		Pràctica 4
10	22.11.11	Pràctica 5
11	29.11.11	Repàs final assignatura, resolució de dubtes.